

Archidiecezjalny program duszpasterski

ROK A

**ADWENT, BOŻE NARODZENIE
I OKRES ZWYKŁY**

Propozycje szczegółowe

Poznań 2010/2011

MARTYRIA

Świadectwo o Słowie

Bóg wychodzi ku człowiekowi

W nowym cyklu *Programu duszpasterskiego* będziemy zgłębiać temat: *Kościół domem i szkołą komunii*. Proces ten rozpoczynamy od uświadomienia sobie, że chrześcijanin winien najpierw dziękować Bogu za dar komunii, a potem nieustannie troszczyć się o pogłębianie więzi z Bogiem. Dopiero na fundamencie komunii z Bogiem można budować wspólnotę siostr i braci w wierze. Advent i okres Narodzenia Pańskiego to właściwy czas do odkrywania prawdy, że Bóg pierwszy nas umiłował – i to jeszcze wtedy, kiedy byliśmy grzesznikami, że przez Chrystusa obdarował nas i włączył w komunie z sobą. Przepowiadajmy tę prawdę, zachęcając do uwielbienia Boga za Jego niezmiernie dary.

Katecheza dorosłych

W tym roku kontynuujemy dołączanie do każdego cyklu materiałów *Programu duszpasterskiego* trzech katechez dla dorosłych, przeznaczonych do wykorzystania w pracy duszpasterskiej w parafii. Tematyka katechez nawiązuje do tematu *Programu: W komunii z Bogiem*. Materiały są skierowane zarówno do istniejących już w parafii grup, które wymagają stałej formacji (np. Żywy Różaniec, nadzwyczajni szafarze Komunii Świętej, rodzice katechizowanych dzieci i młodzieży), jak i do osób dorosłych, pragnących uczestniczyć w systematycznej katechezie. Niech ta propozycja posłuży uczestnikom w odkrywaniu na nowo i pogłębianiu daru komunii, z którym przychodzi do nas Bóg (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008*, T. 1: *Dokumenty*, 552, 826).

Szkoła Katechistów Archidiecezji Poznańskiej

Rozpoczęła swoją działalność Szkoła Katechistów Archidiecezji Poznańskiej. Kilkadziesiąt osób podjęło formację, której celem jest przygotowanie katechistów świeckich do prowadzenia w parafiach katechezy adresowanej do ludzi dorosłych. Otaczajmy to dzieło modlitwą i poszukujmy w naszych parafiach utalentowanych wiernych, którym moglibyśmy w przyszłym roku zaproponować zajęcia w Szkole Katechistów.

Szkoła Formacji Duchowej

Odpowiedzią na pragnienie rozwoju życia duchowego osób dorosłych jest w naszej archidiecezji Szkoła Formacji Duchowej, która rozpoczęła trzeci rok swojej działalności. Przekażmy wiernym w parafiach informację na ten temat oraz za-

chęcujemy do uczestnictwa w zajęciach te osoby, o których wiemy, że takiej propozycji poszukują czy potrzebują.

Formacja biblijna

W archidiecezji poznańskiej kontynuuje swoją działalność stowarzyszenie Dzieło Biblijne im. Jana Pawła II. Podejmuje ono wysiłek kształtowania w wiernych duchowości biblijnej. Niech czasopisma „Kąg Biblijny” oraz „Przegląd Biblijny”, których teksty włączamy do *Archidiecezjalnego programu duszpasterskiego*, służą wiernym w naszych parafiach do prowadzenia grup biblijnych oraz zorganizowania Niedzieli czy Tygodnia Biblijnego (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008*, T. 1: *Dokumenty*, 149).

Roczna Szkoła Ewangelizacji

Czwarty rok działalności rozpoczęła Roczna Szkoła Ewangelizacji. Tym razem formacja prowadzona będzie w dwóch miejscach archidiecezji, poza Poznaniem. Takie postanowienie ma na celu ułatwić dotarcie na spotkania wiernych z różnych części naszej archidiecezji. Niewiele parafii wydelegowało swoich przedstawicieli do RSE. Rozważmy tę sprawę w gronie rady duszpasterskiej, by za rok mieć własnych kandydatów do takiej formacji (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008*, T. 1: *Dokumenty*, 534-553).

Modlitwa na rzecz życia

W Adwencie pragniemy odpowiedzieć na wezwanie Stolicy Apostolskiej, by wraz z całym Kościołem modlić się na rzecz życia. Dla każdej parafii zostały przygotowane jednakowe świece roratnie, które zostaną pobłogosławione podczas I niesporów adwentowych w Katedrze Poznańskiej, by potem trafić do wszystkich parafii. Na tę liturgię, która będzie miała miejsce 27.11.2010 o godz. 16.00, są zaproszeni przedstawiciele wszystkich parafii archidiecezji poznańskiej. W parafiach naszej archidiecezji nabożeństwo na rzecz życia będzie celebrowane w I niedzielę Adwentu – według schematu, który zostanie przesłany wkrótce. Niech jednakowa świeca roratnia towarzyszy naszym modlitwom, pomaga nam budować jedność i troszczyć się wspólnie o tak istotną sprawę. Świeca roratnia pali się tylko podczas Mszy Świętych o Najświętszej Maryi Pannie, odprawianych w Adwencie. Ze względu na tę szczególną symbolikę warto jednak zapalać ją także w niedzielę, kiedy do świętyń przybywa najwięcej wiernych.

Objawienie Pańskie

W uroczystość Trzech Króli przypominajmy wiernym o odpowiedzialności za misyjną działalność Kościoła. W niewielu parafiach naszej archidiecezji istnieją grupy kolędników misyjnych. Dzieci (w towarzystwie osoby dorosłej) noszą pa-

rafianom życzenia i Boże błogosławieństwo, zbierając równocześnie ofiary na potrzeby misji. To zaangażowanie dzieci na rzecz misji może zaowocować powstaniem grupy misyjnej w parafii, a w przyszłości – gotowością do dzielenia się wiarą w dorosłym życiu. Takie działanie pomaga osobom zaangażowanym w te prace, w odkrywaniu powołania misyjnego. Przy organizowaniu grup kolędników misyjnych można zasięgnąć rady siostr klawerianek (Archidiecezjalne Centrum Misyjne w Poznaniu, ul. Dmowskiego 130, tel. 61 869 95 38).

Europejskie Spotkanie Młodzięży – Rotterdam

Tegoroczne Europejskie Spotkanie Młodych, organizowane przez wspólnotę braci z Taizé, odbędzie się w Rotterdamie w dniach od 28 grudnia 2010 roku do 1 stycznia 2011 roku. Punkty przygotowań można zorganizować w parafiach, z których młodzież była w tym roku w Taizé lub w tych, w których prężnie działa duszpasterstwo młodzieży. Transport organizuje Duszpasterstwo Młodzięży Archidiecezji Poznańskiej. Zapisy od początku października do końca listopada br. Koszt: 50 euro + około 280–300 PLN. Wyjazd: wieczorem 27 grudnia z Ostrowa Tumskiego, powrót: 2 stycznia przed południem. Szczegóły na www.dm.archpoznan.org.pl.

Światowe Dni Młodzięży w Madrycie

Ojciec Święty Benedykt XVI zaprasza w sierpniu 2011 roku do Madrytu na kolejne Światowe Dni Młodzięży. Zainteresujmy młodzież orędziem papieża, skierowanym do nich. Wykorzystajmy treść tego orędzia w pracy parafialnej i szkolnej. Zachęcajmy młodych do udziału w Światowych Dniach Młodzięży. Szczegóły znajdziemy w informacjach, przygotowanych przez duszpasterstwa młodzieży archidiecezji poznańskiej.

Odwiedziny kolędowe

Do ogólnopolskiego *Programu duszpasterskiego* jest dołączona karta z medytacją, nawiązującą do tematu: *W komunii z Bogiem*. Obraz wraz z rozważaniem może stać się dla wiernych inspiracją do refleksji nad własnym życiem. Kartę można wykorzystać nie tylko podczas kolędy, lecz także w czasie katechezy czy rekolekcji. Podobnie jak przed rokiem, odkrywajmy „trudne sytuacje” w parafii. Twórzmy „rejestr” trudnych spraw, by później zająć się nimi wraz z członkami parafialnych rad duszpasterskich. Szukajmy w czasie kolędy osób, które zechciałyby włączyć się aktywnie w życie parafii (Krag Biblijny, Caritas, grupa modlitewna, zespół liturgiczny dorosłych, prowadzenie grup katechetycznych przed bierzmowaniem...). Takim osobom możemy zaproponować formację w ramach Szkoły Katechistów, Rocznej Szkoły Ewangelizacji, Szkoły Formacji Duchowej czy formacji biblijnej. Niech podczas kolędy towarzyszy nam ewangelizacyjny zapach.

Świąteczni goście

Wielu naszych rodaków wraca na Narodzenie Pańskie do rodzinnych domów. Dostrzeżmy ich w naszych parafiach. Módlmy się za nich, za ich dzieci, często pozostawione w Polsce. Poinformujmy osoby zainteresowane o istnieniu modlitewników (www.biblos.pl), przygotowanych dla Polaków na emigracji (dwujęzyczne: angielsko-polskie, niemiecko-polskie i francusko-polskie) z informacją o duszpasterstwach polonijnych i Mszach św. celebrowanych po polsku (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008*, T. 1: *Dokumenty*, 426)

Dzień Życia Konsekrowanego

W święto Ofiarowania Pańskiego przeżyjemy Dzień Życia Konsekrowanego. Otoczmy naszą modlitwą osoby konsekrowane, zwłaszcza żyjące i pracujące w parafii lub z niej pochodzące. Prośmy też o powołania z naszej parafii do takiej formy życia poświęconego Bogu.

KONTYNUACJA PROPOZYCJI Z LAT UBIEGŁYCH

Spotkania opłatkowe

Spotkania opłatkowe w parafii niech będą okazją do budowania komunii różnych grup. Jedną z dróg jest wspólne zorganizowanie „opłatka”. Podziękujmy wiernym za zaangażowanie w parafii.

Przygotowanie kolędy

Kolędę poprzedźmy rozmową z radą duszpasterską, by wspólnie zastanowić się, o jakich sprawach rozmawiać z parafianami w bieżącym roku. Bądźmy wrażliwi na różne formy ubóstwa duchowego i materialnego.

LITURGIA

Słowo i sakrament

Słowo Boże w rodzinie

Już na początku nowego roku duszpasterskiego podejmijmy działania zmierzające do pochylenia się nad słowem Bożym w domach rodzinnych. Wykorzystajmy propozycje Bartosza Dregera, zawarte w *Ogólnopolskim programie duszpasterskim* (s. 296-301). Zachęcajmy wiernych, by w rodzinach czytali Pismo Święte. Osobom uczestniczącym w codziennej Mszy Świętej proponujemy *Sło-*

wo na każdy dzień – komentarze do czytań, przygotowywane przez Szkołę Nowej Ewangelizacji. Zaplanujmy, w jaki sposób umożliwimy parafianom nabycie egzemplarzy Pisma Świętego (Adwent, Niedziela Biblijna, czas przed uroczystością Pierwszej Komunii Świętej). Zorganizujmy nabycie „Przewodnika Katolickiego” już przed niedzielą, by wierni mogli – dzięki publikowanym tam tekstom – przygotować się do głębszego przeżycia liturgii słowa. Zachęcajmy także do rodzinnego śpiewania kolęd w okresie Narodzenia Pańskiego. Organizujmy spotkania kolędowe przy żłóbku.

Adwentowa modlitwa rodzinna

Dobłą okazją do rodzinnej modlitwy w dniach oczekiwania na Narodzenie Pańskie jest spotkanie wokół wieńca adwentowego. Umożliwiamy parafianom nabycie wieńca, jego uroczyste poświęcenie oraz wyjaśnimy symbolikę i sposób wykorzystania (kolejność zapalania świec). Zaproponujmy intencje modlitwy, zwracając uwagę na sprawy istotne w naszych parafiach (np. modlitwa w obronie życia, za chorych, za przygotowujących się do Pierwszej Komunii Świętej czy do bierzmowania, za narzeczonych, o powołania kapłańskie i zakonne). Wieniec w prosty sposób może pomóc wprowadzić praktykę wspólnej modlitwy w rodzinie.

Niedziela Świętej Rodziny

W niedzielę tę w niektórych parafiach świętuje się jubileusze małżeńskie. Zaprosimy rodziny do przygotowania oprawy liturgicznej Eucharystii. Udzielajmy rodzinom błogosławieństwa (np. przez nałożenie rąk po błogosławieństwie końcowym). Przygotujmy mały upominek (np. obrazek Świętej Rodziny). Zorganizujmy kiermasz z książkami o tematyce rodzinnej.

Liturgia godzin w parafii

Jednym z celów tegorocznego *Programu duszpasterskiego* jest budowanie komunii z Bogiem przez modlitwę słowem Bożym. Szczególną okazją do tego jest wprowadzenie w parafii modlitwy słowami *Liturgii godzin*. Wykorzystajmy tekst Krzysztofa Jankowiaka w *Ogólnopolskim programie duszpasterskim* (s. 307-312). Rozpocznijmy od I niedzielnych nieszporów w Adwencie. Zakupny brewiarze, zaprosimy wiernych (szczególnie aktywnych w życiu parafii) na ustaloną godzinę do świątyni i rozpocznijmy modlitwę brewiarzową we wspólnocie.

Roraty

Eucharystie roratnie (także te celebrowane rano) gromadzą dużą liczbę dzieci. Włączajmy do czynnego udziału w liturgii ich rodziców, zwłaszcza do pełnienia funkcji lektorów i psalmistów. Jeżeli roraty odbywają się z licznym udziałem dzieci

i są równocześnie jedyną Mszą św. w parafii, zwróćmy się w homilii także do dorosłych. Zapraszamy młodzież. W niektórych parafiach wielu gromadzi się w sobotę na porannej Mszy roratniej z młodzieżą, a po Eucharystii uczestniczy we wspólnym śniadaniu.

Procesje maryjne

Dnia 8 grudnia przeżywamy w Poznaniu procesję maryjną ze Śródki, z kościoła św. Małgorzaty, do figury Niepokalanej na Ostrowie Tumskim. Wprowadzamy w parafiach takie procesje do figury Matki Bożej.

Sakramenty

Chrystus przynosi nam dzisiaj dar komunii, w sposób szczególnie w słowie Bożym i sakramentach. Zachęcamy wiernych do gorliwszego życia sakramentalnego w czasie Adwentu i w okresie Narodzenia Pańskiego. Zapraszamy zwłaszcza do korzystania z sakramentu pokuty, by z czystym sercem świętować w liturgii wielkie tajemnice naszej wiary (zob. *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008*, T. 1: *Dokumenty*, 611-619).

Zachęcamy wiernych do udziału w codziennych Eucharystiach podczas oktawy uroczystości Narodzenia Pańskiego, gdyż poprzez Eucharystię buduje się najpełniej komunია Chrystusa z nami.

Nabożeństwo pokutne z indywidualną spowiedzią

W tym roku duszpasterskim chcemy wprowadzić w parafiach praktykę nabożeństw pokutnych z indywidualną spowiedzią. Może dobrym czasem na taką celebrację będzie początek Adwentu, by ostatnie dni przed Narodzeniem Pańskim pozostawić na tradycyjną formę sakramentu pojednania. Wykorzystajmy tekst ks. Mariusza Pohla, zawarty w *Ogólnopolskim programie duszpasterskim* (s. 313-318) oraz – wydane przez Księgarnię św. Jacka w Katowicach – *Obrzędy pokuty* (s. 206-209).

Niedziela Chrztu Pańskiego

Niedziela Chrztu Pańskiego przypomina początek publicznej działalności Jezusa. To dzień, w którym trzeba przypomnieć o naszym chrzcie. Ten sakrament rozpoczyna naszą komuniją z Bogiem. Trwając w jedności z Chrystusem Kapłanem, Prorokiem i Królem na życie wieczne, troszczymy się o pogłębianie tej więzi. W niedzielę tę, podczas Mszy Świętej, odnowmy – przez aspersion oraz osobiste podejście do chrzcielnicy – nasze przymierze chrzcielne. Chrzcielnica winna być otwarta i przyozdobiona kwiatami. Zachęcamy wiernych, by przypomnieli sobie datę chrztu św. i świętowali ten dzień. Wykorzystajmy tekst bpa Zbigniewa Kiernikowskiego, zawarty w *Ogólnopolskim programie duszpasterskim* (s. 273-288).

Komentarze do niedzielnej liturgii słowa

Program duszpasterski zawiera propozycje komentarzy do niedzielnych czytań biblijnych. Teksty opracowuje tradycyjnie redakcja miesięcznika Ruchu Światło-Życie „Wieczernik”. Znajdźmy osoby, które podczas liturgii podejmą się pełnienia funkcji komentatora.

Propozycje śpiewów

Także w tym roku otrzymamy propozycje tematycznych śpiewów na niedzielne Eucharystie. Przekażmy je organistom i osobom prowadzącym schole. Pamiętajmy, że odpowiedzialność za śpiew liturgiczny spada na proboszcza.

Świeca Caritas

Zachęcajmy do zapalania świecy Caritas przy wspólnych posiłkach w święta i inne dni nowego roku. Przypominajmy parafianom o potrzebie wspólnej modlitwy w rodzinach, modlitwy, której może towarzyszyć światło tej świecy.

Betlejemskie światło pokoju

Harcerze, tradycyjnie już, będą roznosić światło betlejemskie. Przyjmijmy ich życzliwie. Stwórzmy wiernym możliwość zabrania światła do swoich domów. Niech świece Caritas zapłoną w wigilijny wieczór światłem betlejemskim.

Domowa wigilia

Przypominajmy wiernym o liturgii domowej w wigilijny wieczór. Niech znajdzie się w niej miejsce na odczytanie słowa Bożego, wspólną modlitwę i pojednanie przy łamaniu się opłatkiem.

DIAKONIA

Posługa wobec potrzebujących i wspólnoty

Zbiórka żywności

Tradycyjnie w I niedzielę Adwentu (28 listopada br.) młodzież archidiecezji poznańskiej zbiera trwałą żywność, przeznaczoną dla ośrodków dla bezdomnych oraz jadłodajni. Żywność ta – posegregowana i zapakowana przez młodzież – jest odbierana w tym samym lub w na-

stępnym dniu. W ostatnich latach zebrano około 7–8 ton, ale potrzeby są wciąż ogromne. Jeżeli w parafii ma miejsce taka zbiórka, akcje można połączyć; wtedy żywność potrzebna do przygotowania paczek dla biednych rodzin zostaje w parafii, a resztę przekazuje się do jadłodajni.

Zgłoszenia parafii do udziału w zbiorce żywności przyjmuje się do niedzieli 14 listopada br. w Duszpasterstwie Młodzieży Archidiecezji Poznańskiej. Szkolenie dla młodzieży (1 osoba z parafii) w sobotę 20 listopada br. (szczegóły na www.dm.archpoznan.org.pl).

Odwiedziny chorych

Świąteczny upominek wraz z życzeniami od duszpasterzy i wspólnoty parafialnej to wielka radość dla osób chorych i samotnych. Włączmy ludzi młodych (np. kandydatów do bierzmowania), aby pomagali w przygotowaniu i zanoszeniu paczek. Wykorzystajmy nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej, by wierni, którzy z powodu choroby nie mogą dotrzeć do świątyni, mogli przyjąć Chrystusa w swoich domach.

Pamięć o powodzianach

Wiele wspólnot nawiązało kontakt z parafiami czy gminami, które zostały dotknięte powodzią. Pięknym wyrazem pamięci i solidarności z nimi będą przesłane od parafii życzenia z opłatkiem.

Troska o ubogie dzieci

W wielu parafiach już na początku Adwentu przygotowuje się kartki z imionami i wiekiem dzieci, które parafia pragnie obdarować praktycznymi upominkami. Znając płeć i wiek dziecka, można przygotować konkretny prezent, który parafialny zespół Caritas przekaze przed świętami pod znany sobie adres. Dodatkowym pięknym prezentem może być Biblia dla dzieci. Obdarowani, pochodzący z ubogich rodzin, pozostają dla ofiarodawców anonimowi.

Pomoc dla sierocińców w Ziemi Świętej

Studenci z Akademickiego Koła Misjologicznego (AKM), którzy pracowali przez miesiąc wakacji w sierocińcu prowadzonym przez siostry elżbietanki na Górze Oliwnej, pragną dalej wspierać tę instytucję. Zaplanowali przygotowanie na uroczystość Objawienia Pańskiego (Trzech Króli) paczuszek z kredą, kadzidłem i węgielkiem. Parafie, które zechciałyby włączyć się w ten projekt, są proszone o kontakt z AKM. Ofiary zebrane w ten sposób AKM przekaze siostrom w Ziemi Świętej.

Szkolne koła Caritas

W szkołach w archidiecezji powstało 60 kół Caritas. To bardzo potrzebna forma pracy pozalekcyjnej z dziećmi i młodzieżą. Oprócz aktywności na rzecz lu-

dzi potrzebujących, stanowią one ogromną szansę pracy formacyjnej z młodymi ludźmi. Pomagajmy katechetom w tworzeniu tych grup na terenie szkół.

Dzień Chorego

W dniu wspomnienia Matki Bożej z Lourdes obchodzimy Światowy Dzień Chorego. Pamiętajmy w modlitwie o chorych parafianach. Zaprosimy do wspólnej modlitwy w świątyni tych chorych, którzy o tej porze roku mogą tam dotrzeć. Zatoszczmy się, by chorzy parafianie odczuli, że jest to ich dzień (patrz: *Synod Archidiecezji Poznańskiej 2004-2008*, T. 1: *Dokumenty*, 283). Zaplanujmy i podajmy do wiadomości, kiedy w parafii odbędzie się dzień osób chorych i starszych. Starajmy się umożliwić osobom niepełnosprawnym udział w liturgii poprzez ułatwienie im wejścia do świątyni.

KONTYNUACJA PROPOZYCJI Z LAT UBIEGŁYCH

Wigilijne dzieło pomocy dzieciom

Świece Caritas cieszą się ciągle dużym zainteresowaniem wiernych. Wskazujmy wyraźnie na cel tego dzieła, informując o – organizowanym przez Caritas – wypoczynku wakacyjnym dla dzieci.

Solidarność sąsiedzka

Nawiązując do polskiej tradycji pustego miejsca przy wigilijnym stole, zachęcajmy wiernych do sąsiedzkiej gościnności i solidarności. Zaproszenie osoby samotnej na wieczerzę będzie autentycznym świadectwem troski o bliźniego.

Podsumowanie kolędy

Jeśli jednym z owoców odwiedzin duszpasterskich będzie zebranie informacji o sprawach trudnych w parafii, to wspólnie trzeba zastanowić się, jak zaradzić tym problemom. Zespół Caritas powinien otoczyć opieką te osoby, które potrzebują szczególnej pomocy.